

شرح فارسی

الاسفار الاربعه

صدرالمتألهين شيرازي

جلد هفتم

آية الله حسن حسن زاده آملی

بیتنا
۱۳۹۶

موضوع:

فلسفه اسلامی: ۱۱۸ (فلسفه و عرفان: ۲۲۹)

گروه مخاطب: طلاب، دانشجویان، پژوهشگران و اساتید حوزه و دانشگاه
- تخصص: فلسفه اسلامی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۱۷۹۵

مسلسل انتشار (چاپ اول و دوم): ۶۹۰۵

کتاب های آیه الله حسن زاده آملی / ۴۰

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۰۷ - شارح.

شرح فارسی الاسفار الاربعه صدرالمتألهين شيرازي / حسن حسن زاده آملی - مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۷ -

ج. - مؤسسه بوستان کتاب: ۱۷۹۵. کتاب های آیه الله حسن زاده آملی؛ ۲۰ (فلسفه و عرفان: ۲۲۹، فلسفه اسلامی: ۱۱۸)

(ج. ۷) ISBN 978-964-09-1644-5 (پروژه) ISBN 978-964-09-0082-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

فهرست نویسی بر اساس جلد هفتم: ۱۴۳۹ ق. = ۱۳۹۶

Ayatollah Hasan Hasaneh-Amoli. A Persian Commentary on
al-Asfar al-Arbaah
ص.ع. به انگلیسی:

کتاب نامه.

چاپ دوم: ۱۳۹۶.

۱. صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ ق. الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة - نقد و تفسیر. ۲. فلسفه اسلامی -

متون قدیمی تا قرن ۱۴. ۳. حکمت متعالیه. الف. صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ ق. الحکمة المتعالیة فی الاسفار

الاربعة. شرح. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ج. عنوان. د. عنوان: الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة.

شرح:

۱۸۹/۱

۴ ش ۵ ح / ۱۰۸۳ BBR

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۸۵۳۳۶۱

۱۳۹۶

شرح فارس در سیزدهم اربعه صدر المتألهین شیرازی / جلد هفتم

- نویسنده: آية الله حسن حسن زاده مازندرانی • به کوشش: محمد حسین نائیجی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی، مشهد)
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: دوم / ۱۳۹۶ • شمارگان: ۸۰۰ • قیمت: ۵۶۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

- ♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفاییه)، ص پ ۹۱۷/۳۷۱۸۵، تلفن: ۰۷۷-۴۲۱۵۵/۳۷۱۵۴، فکس: ۳۷۷۴۴۲۶، تلفن پخش: ۳۷۷۴۴۲۶
- ♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب یا همکاری ۱۷۰۰۰ عنوان)
- ♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۰۲۱-۶۹۸۷۸
- ♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
- ♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۰۲۱-۲۲۰۳۷۰
- ♦ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نیش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۱۰۰۷۹

اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، یا ارسال شماره همراه خود به ۰۲۱۵۵-۱۰۰۰ یا ارسال درخواست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail:info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: مهدی محدثی • ویراستاران: ابوالفضل طریقه‌دار و محمد اسماعیل انصاری • چکیده عربی: سهیله خانگی • چکیده انگلیسی: مریم خانگی • فنی: مصطفی محفوظی • حروفنگار: محمدتقی بابائی • اصلاحات حروفنگاری و صفحه‌آرایی: حسین محمدی و احمد مؤتمنی • کنترل نمونه‌خوانی: محمدجواد مصطفوی • نمونه‌خوانی: مرتضی عراقی و محمد وکیلی • بازخوانی نهایی متن: ابوالفضل سلیمانی • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش • کارشناس طراحی و گرافیک: مسموم نجابتی • طراح جلد: امیرعباس رحیمی • اداره آماده‌سازی: حمید رضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی

فهرست

مرحلة هفتم: فى القوة و الفعل

- فصل اول: فى معانى القوة ١٩
- فصل دوم: فى تحديد القوة بهذا المعنى ٣١
- اقسام قوة فاعل ٣٨
- فصل سوم: فى أنّ القوة هل يجب أن تكون من الفعل أم لا ٤٥
- فصل چهارم: فى ايضاح القول بأن كل واحدة من القوة الفعلية و القوة الانفعالية متى يجب معها الفعل و متى لا يجب ٥٢
- فصل پنجم: فى تقسيم آخر للقوة الفاعلية ٦٩
- فصل ششم: فى طور آخر من التقسيم ٧٦
- فصل هفتم: فى طور آخر من التقسيم ٧٩
- فصل هشتم: فى أنّه هل يجب سبق العدم على الفعل فى كل فاعلية أم لا ٨٨
- فصل نهم: فى أنّ القدرة ليست نفس المزاج كما زعمه بعض الاطباء ٩٨
- فصل دهم: فى الحركة و السكون ١٠٥
- عقدة و حل ١٣٥
- اشكال بر بهمنيار و سخنان مير ١٤٧

- تعريف حرکت از دیدگاه ابن سینا ۱۵۲
- نقل حاشیه جلوه ۱۵۷
- تعريف های دیگر حکیمان مسلمان ۱۶۲
- تعريف حرکت از منظر ملاصدرا ۱۶۲
- فصل یازدهم: فی تحقیق القول فی نحو وجود الحركة ۱۶۵
- ادامه نقد و بررسی کلام بوعلی سینا ۱۸۲
- فصل دوازدهم: فی اثبات المحرك الاول ۱۹۳
- فصل سیزدهم: فی دفع شکوک اوردت علی قاعدة کون کل متحرك له محرك ۲۱۰
- خلاصه درس نذشته ۲۲۶
- فصل چهاردهم: فی تقسیم القوه المحركة، و فی اثبات محرك عقلي ۲۴۰
- فصل پانزدهم: فی أن المبدأ القريب ليس الافاعيل و الحركات المخصوصة ليس امرأ مفارقاً عن المادّة ۲۴۹
- فصل شانزدهم: فی أن کل حادث يسبقه قوة الوجود و مادة تحملها ۲۵۶
- ادامه بحث امکان استعدادی ۲۶۱
- تنبيه (در تفاوت بين موجودات مادی و مفارق) ۲۷۰
- فصل هفدهم: فی أن الفعل مقدم علی القوة ۲۷۷
- وهم و اندفاع ۲۸۵
- فصل هجدهم: فی تحقیق موضوع الحركة و ان موضوعها هل الجسم ام غيره ۲۸۷
- فصل نوزدهم: فی حکمة مشرقية ۲۹۶
- فصل بیستم: فی اثبات الطبيعة لكل متحرك و أنّها هی المبدأ القريب لكل حركة سواء كانت الحركة طبيعية او قسرية او ارادية ۳۱۶
- فصل بیست و یکم: فی كيفية ربط المتغير بالثابت ۳۳۵
- فصل بیست و دوم: فی نسبة الحركة الى المقولات ۳۴۴

- ادامه بحث حرکت کیفی ۳۵۴
- پاسخ فخر رازی ۳۶۲
- فصل بیست و سوم: فی تعیین انّ ایّ مقولة من المقولات تقع فیها الحركة و ایها لم تقع فیها ۳۷۶
- [بین حرکت و سکون چه تقابلی برقرار است] ۳۹۰
- فصل بیست و چهارم: فی تحقیق وقوع الحركة فی کل واحدة من هذه المقولات ۳۹۴
- تنبیه و توضیح (فی استنباط تأصل الوجود من الکلام فی الحركة) ۴۰۹
- پیامد سخن مشاء درباره حرکت ۴۱۲
- بیان اثبات حرکت فی جوهر ۴۱۷
- سخن شیخ در نفی حرکت جوهری ۴۲۲
- دفع اشکال از حرکت جوهری ۴۲۴
- مثال به هیولای شخصیه با صور بهم ۴۳۴
- ناتوانی شیخ از اثبات موضوع ثابت در حرکت نسبی ۴۴۳
- فصل بیست و پنجم: فی توضیح ما ذکرناه فی تحقیق الحركة الكمية ۴۵۹
- در حرکت در جوهر ۴۶۹
- تفریع ۴۷۵
- تفریع ۴۷۷
- دیدگاه‌های صاحب فصوص ۴۷۸
- بحث و تحصیل ۴۸۲
- ادامه بحث و تحصیل ۴۸۴
- اشکالی مهم ۴۸۷
- پاسخ اشکال بر حرکت جوهری ۴۹۰
- فصل بیست و ششم: فی استیناف برهان آخر علی وقوع الحركة فی الجوهر ۴۹۶

- ٤٩٨..... فصل فی استیناف برهان.....
- ٥٠٥..... جسم معطى الوجود نیست.....
- ٥١١..... برهان آخر مشرقى.....
- ٥١٢..... برهان آخر مشرقى.....
- ٥١٨..... تنبيه تمثيلى.....
- ٥٢٠..... ادامة تنبيه تمثيلى.....
- ٥٣٠..... یادآور.....
- فصل بیست و هفتم: فی هدم ماذکره الشیخ و غیره من ان الصورة الجوهرية لا يكون حدوثها
بالركة بوجه آخر..... ٥٣٤
- فصل بیست و هشتم: فی تأیید لقول بتجدد الجواهر الطبيعية المقومة للاجرام السماوية
والارض..... ٥٤٨
- ٥٤٨..... حركة جوهرى و عدم نیاز به مرضى.....
- ٥٧٢..... زمان.....
- ٥٧٦..... قرآن و حرکت جوهرى.....
- ٥٨٥..... سخن پیشینیان درباره حرکت جوهرى.....
- فصل بیست و نهم: فی أنّ أقدم الحركات الواقعة فى مقولة مرضية من الوضعية المستديرة
و هى ایضاً أودمها و أتمها و أشرفها..... ٥٩٥
- ٥٩٥..... عذر ملاصدرا در عدم انسجام مباحث.....
- ٦٠٣..... برترى حرکت و وضعى.....
- فصل سی ام: فی اثبات حقيقة الزمان و انه بهويته الاتصالية الكمية مقدار الحركات و بما
يعرض له من الانقسام الوهمى عددها..... ٦١٠
- ٦١٩..... تحقيق در ماهیت زمان.....
- ٦٢٧..... فصل سی و یکم: فی أنّ الغاية القريبة للزمان و الحركة تدريجية الوجود.....

۶۲۷ خلاصه فصل قبل
۶۴۳ استنباط حرکت جوهری از کلام شیخ
۶۷۰ فصل سی و دوم: فی انه لا یتقدم علی ذات الزمان و الحركة شیء الا الباری - عز مجده
۶۷۸ باری تعالی مقدم بر زمان
۶۸۹ فصل سی و سوم: فی ربط الحادث بالتقدم
۶۹۷ فی ربط الحادث بالتقدم
۷۰۷ تنبیه به تنویر
۷۱۳ بحث در تحصیل
۷۱۵ بحث و تحلیل
۷۲۳ تحصیل
۷۲۹ جایگاه موجودات
۷۳۱ حرکت در جوهر و زمان
۷۳۸ تعقیب و احصاء

www.ketab.ir